

Restaurering av skjøtselsbetinginga naturtyper – med fokus på slåttemark

Statsforvalteren i Innlandet

Victoria Marie Kristiansen (enhet for naturmangfold og verneområder)

Skaslien, 23. august 2023

Hvorfor skjøtselsbetinga?

- Naturtypene er skapt gjennom mange generasjoner.
- Skapt i en tid da alle ressurser ble benyttet, gårdsbrukene var mindre, det var lite eller ingen bruk av kunstgjødsel
- Viktig del av næringsgrunnlaget i det gamle kulturlandskapet – beiteområder, høsting av vinterfôr

Trusler og utfordringer

- Gjødning og oppdyrking
- Opphørt hevd og gjengroing
- Påvirkning fra fremmede arter
- Klimaendringer

Restaurering

- Restaurering mulig lenger enn man tror...
- Etterligne den gammeldagse skjøtselen – slått, beite, rydding, brenning – historien viktig!
- Restaurere gradvis – hindre frigjøring av næringsstoffer
- Rydding må følges opp med beitetiltak eller slått, hvis ikke gror det igjen umiddelbart
- Tilpasse restaurerings- og skjøtselstiltak til det enkelte arealets utforming og artsmangfold.
- Sikre sammenhenger i landskapet – spredningskorridorer - mosaikk

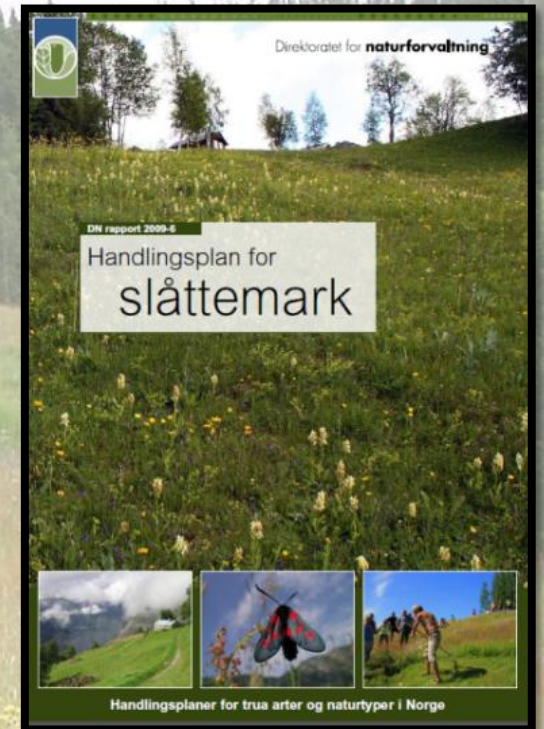
Tilskuddsordninger

- Aktuelle tilskuddordninger både på landbruks- og miljøsidan
  - SMIL (restaureringstiltak)
  - RMP (skjøtselstiltak)
  - UKL-midler (restaurering- og skjøtselstiltak)
  - Tilskudd til tiltak for trua naturtyper (restaurerings- og skjøtselstiltak, innkjøp av utstyr)
  - Tilskudd til tiltak for trua arter (restaurerings- og skjøtselstiltak)
  - Tilskudd til tiltak for ville pollinerende insekter (restaurerings- og skjøtselstiltak)
  - Tilskudd til tiltak i nasjonalt verdifulle kulturlandskap (restaurering- og skjøtselstiltak)
- For å få tilskudd:
  - Arealet må være kartlagt av en godkjent kartlegger
  - Arealet må være lagt inn i Naturbase
  - Fordel med en skjøtelsesplan

Handlingsplaner

- Flere av de skjøtselsbetinga naturtypene har egne handlingsplaner, som sier noe om hvordan de skal følges opp.
- Slåttemark og slåttemyr har i tillegg status som utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven = ekstra beskyttelse
- I vårt embetsoppdrag har vi ansvar for å følge opp særlig de naturtypene som har en handlingsplan og som har status som utvalgte naturtyper.
- Vi skal også sikre at økosystemene har god tilstand og at ingen arter og naturtyper utryddes – bedre status for trua natur

Skjøtselsgruppa for slåttemark

- Består av representanter fra ulike fagmiljøer + én representant for kommunene + landbruk og miljø hos Statsforvalteren
- Hovedoppgave:
  - Være kompetanseorgan som kan gi råd og veiledning om restaurering og skjøtsel
  - Bidra med lokalkunnskap – hvordan finne de beste arealene!
  - Kartlegge arealer og utarbeide skjøtselsplaner
- Begrenset budsjett hvert år
- I perioden 2012 – 2022: ca. 130 planer for slåttemarker, slåttemyrer, mosaikklokaliteter, naturbeitemarker, hagemarker og enkelte forekomster av høstingsskog.
- Ta gjerne kontakt med oss om dere vet om aktuelle områder ☺

Hvem skal gjøre skjøtselen?

- Ikke alltid grunneier har tid eller mulighet
- Tungt arbeid – mange eldre grunneiere
- Regional skjøtselsgruppe hos Dokkadeltaet nasjonale våtmarkssenter
  - Utfører skjøtsel iht. skjøtselsplaner
  - Kan også søke om tilskudd slik at grunneier slipper det.
  - Har alt av nødvendig utstyr

Vestre Hænsgardo, Vang kommune

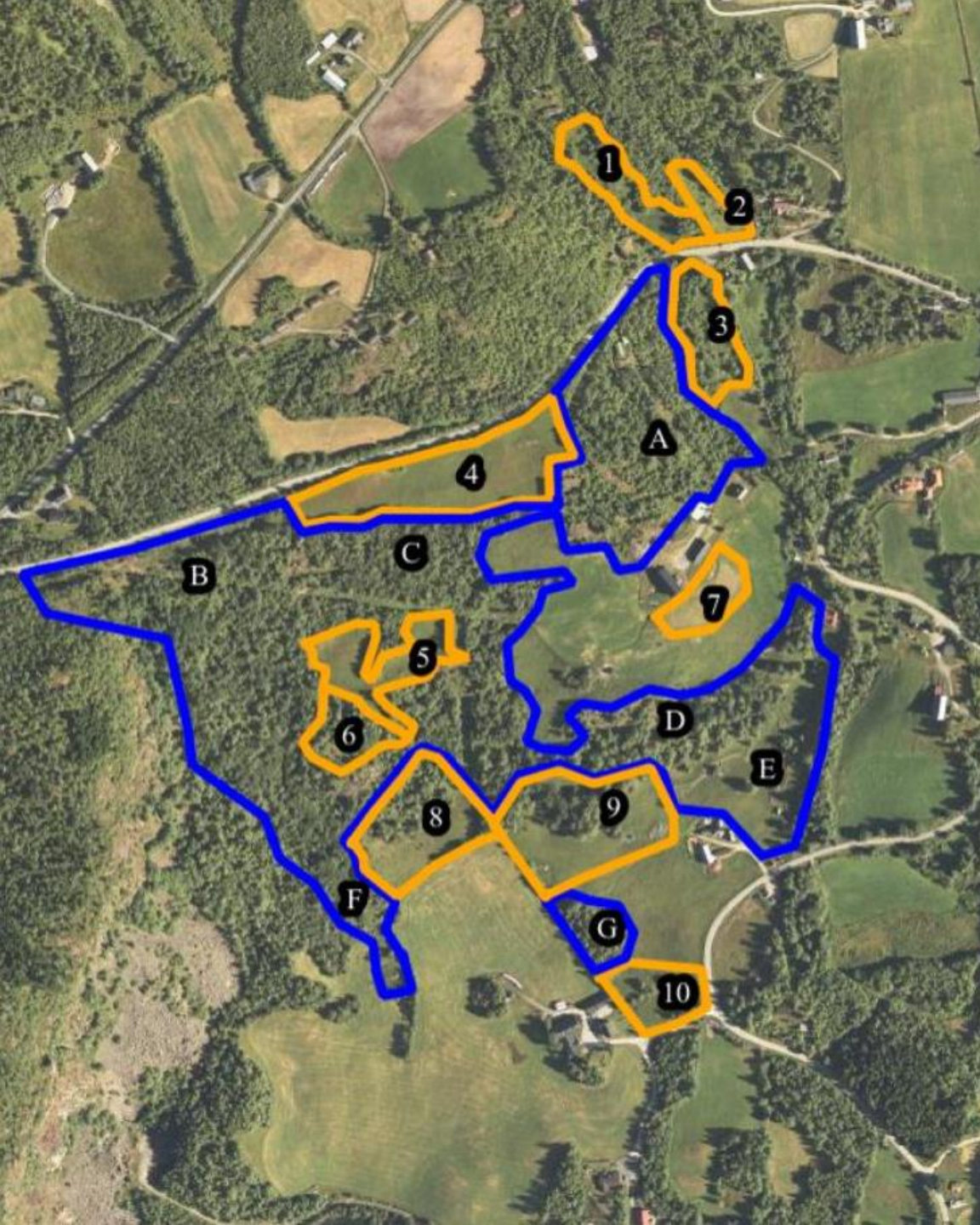

Foto: Tanaquil Enzensberger

Abborhøgda, Kongsvinger kommune

Thunemyra – slåttemyr
i aktiv hevd (rikmyr)

Artsrike vegkanter

Takk for oppmerksomheten 😊

Statsforvalteren i Innlandet

Facebook Statsforvalteren i Innlandet
Nettside www.statsforvalteren.no/in